

O HPV

Dowiedz się o HPV i raku szyjki macicy

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV)

Czym jest wirus brodawczaka ludzkiego (HPV)?

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV) jest szeroko rozpowszechniony ^[1]. Istnieje ponad 100 typów wirusa HPV, z których większość jest relatywnie nieszkodliwa ^[2], a zakażenie przebiega bezobjawowo i ustępuje samoistnie ^[3]. Około 30 typów wirusa HPV jest odpowiedzialnych za infekcje narządów moczowo-płciowych kobiet i mężczyzn ^[4].

Jaka jest częstość zakażenia narządów moczowo-płciowych wirusem HPV i kto jest narażony na takie zakażenie?

Na całym świecie około 630 milionów ludzi jest zakażonych wirusem HPV ^[5].

W pewnym momencie swojego życia około połowa aktywnych seksualnie kobiet i mężczyzn zostaje zakażona wirusem HPV ^[6]. - statystycznie istotna większość kobiet - 80% - zostaje zakażona przed ukończeniem 50 roku życia ^[7]. Zakażenie wirusem HPV najbardziej rozpowszechnione jest wśród młodych osób dorosłych w wieku 18-28 lat ^[8].

Większość zakażeń wirusem HPV przebiega bezobjawowo, a do transmisji wirusa (przeniesienia wirusa) może dojść nawet, gdy brak objawów zakażenia (brodawki lub inne widoczne zmiany) ^[9].

Jakie mogą być skutki zakażenia wirusem HPV?

Większość zakażeń wirusami HPV ustępuje samoistnie w ciągu roku do dwóch lat dzięki naturalnej odpowiedzi immunologicznej organizmu ^[10].

Zakażenie wirusami "wysokiego ryzyka", wśród których najgroźniejsze są typy HPV 16, 18, 31 i 45, jeśli przetrwają, mogą prowadzić do rozwoju raka szyjki macicy lub innych nowotworów narządów moczowo-płciowych ^[11]. Wirusy HPV 16 i 18 są odpowiedzialne za około 70% przypadków raka szyjki macicy ^[12]. Wirusy HPV "niskiego ryzyka" powodują powstawanie brodawek - mięsistych zmian rozrostowych bez cech nowotworzenia - w okolicy narządów moczowo-płciowych ^[13]. Wirusy HPV typ 6 i 11 są odpowiedzialne za około 90% przypadków brodawek narządów moczowo-płciowych ^[14].

W rzadkich przypadkach przeniesienie zakażenia wirusami HPV (typy 6 i 11) z matek na noworodki może powodować rozwój zespołu "RRP" ^[15] - nawracającej brodawczakowatości układu oddechowego - choroby, w której przebiegu pojawiają się łagodne zmiany w obrębie układu oddechowego powodujące chrypkę oraz, w niektórych sytuacjach, utrudniają oddychanie ^[16].

Zarówno wirusy HPV wysokiego i niskiego ryzyka mogą powodować nieprawidłowe wyniki badania cytologicznego, wykonanego metodą Pap ^[17] (jest to test stosowany do wykrywania zmian nowotworowych i innych zmian komórkowych w obrębie szyjki macicy) ^[18].

W jaki sposób wirusy HPV prowadzą do rozwoju raka?

W większości przypadków zakażenie wirusami HPV ustępuje samoistnie, ale w przypadkach zakażeń wirusami HPV wysokiego ryzyka może dojść do rozwoju raka szyjki macicy. Zmiany w obrębie szyjki macicy powstałe z nieprawidłowych komórek na skutek zakażenia wirusem HPV są opisywane jako śródnaślukowa zmiana nowotworowa (CIN). W zależności od typu wirusa HPV przebieg zakażenia prowadzący do rozwoju raka szyjki macicy może być różny. Zakażenia typami wirusa HPV niskiego ryzyka (HPV 6 lub 11) obciążone są znikomym ryzykiem progresji zmian, ale mogą przejść w etap tzw. przetrwałego zakażenia ^[19].

Reasumując, większość zakażeń wirusami HPV ustępuje samoistnie w ciągu 24 miesięcy ^[20].

Zakażenia typami wirusa HPV wysokiego ryzyka (typy HPV 16 i 18) są często powiązane z CIN 2 - zmianami bardziej zaawansowanymi. Pomimo, że stany przedrakowe CIN spowodowane przez wirusy HPV mogą ustąpić bez potrzeby leczenia, to prawdopodobieństwo progresji nowotworowej jest tym wyższe im zmiany te są większe (CIN 2/3).

CIN 2/3 - dysplazja średniego i dużego stopnia (uszkodzenie szyjki macicy znacznego stopnia lub stan przedrakowy).

CIN 1 - dysplazja małego stopnia, w stopniu tym opisywane są również brodawki narządów moczowo- płciowych ^[21].

Jak rozpoznać zakażenie wirusem HPV?

Badanie cytologiczne (Test Pap), stosowane jako badanie przesiewowe zmian w obrębie szyjki macicy często pozwala na identyfikację zmian powodowanych przez wirusy HPV ^[22]. Badanie to nie jest specyficzne dla wirusów HPV, dlatego też wynik takiego testu nie może w jednoznaczny sposób świadczyć o istnieniu lub braku zakażenia ^[23]. Dla kobiet po 30 roku życia odkryto niedawno test molekularny, który pozwala na identyfikację zakażenia wirusem HPV w sposób bardziej wiarygodny i w połączeniu z wynikami cytologii jest on szczególnie użyteczny przy potwierdzaniu, czy zauważone zmiany są spowodowane zakażeniem HPV ^[24].

W jaki sposób leczyć zakażenie wirusem HPV?

W chwili obecnej nie ma na rynku leków anty-wirusowych do leczenia zakażenia wirusami HPV ^[25]. Jest wiele sposobów leczenia objawowego zmian powodowanych przez wirusy HPV - brodawek narządów moczowo-płciowych, zmian przedrakowych i raka szyjki macicy ^[26].

W jaki sposób zapobiegać zakażeniom wirusami HPV?

Ryzyko zakażenia wirusami HPV można ograniczyć, zarówno dla mężczyzn jak i dla kobiet, poprzez ograniczenie liczby partnerów seksualnych ^[27]. Prawidłowe używanie prezerwatyw również redukuje ryzyko zakażenia wirusami HPV. Jednakże całkowite zabezpieczenie za pomocą prezerwatywy nie zostało jeszcze dokładnie określone ^[28].

Należy pamiętać o tym, że zakażenie wirusami HPV często przebiega bezobjawowo ^[29], tak więc nie można w sposób całkowicie pewny stwierdzić czy dana osoba jest zdrowa ^[30]. Jedyną,

efektywną w 100% metodą uniknięcia zakażenia wirusem HPV jest unikanie kontaktów seksualnych z osobami zakażonymi ^[31]. Kobiety powinny prosić swoich lekarzy o regularne wykonywanie cytologii (test Pap), a następnie rozmawiać o wynikach tych badań.

Zobacz więcej na www.hpv.pl